

ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ,
Հայաստանի Հանրապետության պետական
կառավարման ակադեմիայի դոկտորանտ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻԳՐԱՅԻՈՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

Հոդվածում քննության է առնվում Հայաստանի Հանրապետությունում միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակի հետ կապված համալիր հարցերն ու խնդիրները: Հոդվածի շրջանակներում նաև անդրադարձ է կատարվում պետական կառավարման այս կամ այն ոլորտի «քաղաքականության մշակում ու իրականացում» հասկացությունների հստակեցման ու սահմանման հարցերին:

Հիմնաբառեր- վարչաիրավական կարգավիճակ, իրավական կարգավիճակ, քաղաքականության մշակում և իրականացում, պետական մարմնի գործառնության իրավասության շրջանակ:

Միգրացիայի կարգավորումը սոցիալ-իրավական (նաև տնտեսական) երևույթ է, որը այս կամ այն չափով իր ազդեցությունն է թողնում միգրացիոն գործընթացում ընդգրկված մարդկանց նպատակների իրականացման վրա, անկախ այն բանից, թե բնակչության ակնկալիքներն իրատեսական են, թե՛ պատրանքային:

Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն քաղաքականության իրավական բազան կազմում է Հայաստանի Սահմանադրությունը, միջազգային պայմանագրերը, գործող օրենսդրությունը և այլ իրավական ակտերը: Վերոնշյալ իրավական ակտերի հիման վրա կարգավորվում է միգրացիոն գործընթացի բոլոր սուբյեկտների փոխգործակցությունը:

Հայաստանի Հանրապետությունում միգրացիոն հարաբերությունների կարգավորման նպատակով ստեղծված միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակը որոշվում է պետության կողմից՝ նրան հատկացված գործառույթների և իրավակարգավորիչ գործիքների ամբողջությունից:

Միգրացիոն պետական ծառայության իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունը կայանում է նրանում, թե այդ ծառայությունն ինչպիսի՞ հատուկ գործառույթներով է օժտված և ինչ վերահսկողական ու հսկողական նորմաստեղծ և կազմակերպական-տնտեսական գործառույթներով:

Ներկայումս բոլոր պետությունները, այդ թվում Հայաստանը, զգալի կարևորություն են տալիս միգրացիոն քաղաքականության տեսական դրույթների մշակմանը և գործառույթների կատարելագործմանը: Առաջնահերթային է միգրացիայի ոլորտում

գործընթացների կարգավորման, վարչաիրավական վերահսկողության կողմնորոշիչների հստակեցումը:

Հայաստանի Հանրապետությունում միգրացիայի վարչաիրավական կարգավորման գործընթացին թափ հաղորդեց 2010 թվականի դեկտեմբերի 30-ին Հայաստանի կառավարության ընդունած «ՀՀ միգրացիայի պետական կարգավորման քաղաքականության հայեցակարգը»:

Հայաստանի Հանրապետությունում միգրացիայի վարչաիրավական կառավարման ելակետային սկզբունքը միգրացիայի միջազգային կազմակերպության հայեցակարգային մոդելն է: Նրանում միգրացիան բնութագրվում է որպես երևույթ, որը ներառում է պետության, երկրների բնակչության, կենսագործունեության բազմաթիվ ոլորտները: Միաժամանակ, մոդելը իր տեսլականն է առաջարկում միգրացիայի կառավարման գործունեությունն իրականացնող նախարարությունների և գերատեսչությունների դերակատարման վերաբերյալ²:

Չնայած ողջ կարևորությանը, նկատելի է, որ միգրացիայի կառավարման ՄՄԿ-ի առաջադրված մոդելում սակավ տեղ է հատկացվում միգրացիայի կարգավորման գործում առանձին պետությունների օրենսդրության քննությանը:

Միգրացիայի գործընթացը կարգավորող պետական մարմինների վարչաիրավական գործնության համակողմանի ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը ունի ոչ միայն տեսական, այլև գործնական նշանակություն: Առավել ևս, որ Հայաստանի Հանրապետությանը դեռևս չի հաջողվել լիարժեքորեն իրականացնել իր հանձնառությունը սոցիալ-տնտեսական ոլորտի բարենորոգումների իրականացման ասպարեզում:

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետությունում, սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի վերջին տարիների աննպաստ զարգացումներին իր ազդեցությունը թողեց համաշխարհային ֆինանսա-տնտեսական ճգնաժամի խորացումը:

Հայաստանի Հանրապետությունում սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի վատթարացումը գլխավոր պատճառ հանդիսացավ երկրից բնակչության զգալի մասի արտահոսքին: Մտահոգիչ է, որ արտագաղթի ուղի ընտրած մարդկանց մեծ մասը աշխատունակ անձինք են:

Հայաստանից արտագաղթողների համար արտերկրներում զգալի խոչընդոտներ են առաջանում այն կապակցությամբ, որ նրանց գերակշռող մասը անօրինական միգրանտներ են: Անօրինական միգրանտները նույնպիսի հետևողականությամբ փորձում են շրջանցել ինչպես ելքի, այնպես էլ նպատակի պետությունների օրենքները:

Միգրացիոն ոլորտում ձևավորված նման անբարենպաստ հանգամանքներում է իր գործառույթները իրականացնում Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայությունը:

Միգրացիոն քաղաքականության իրականացումը ներառվում է կառավարման պետական համակարգի գործունեության շրջանակներում: Նրան համապատասխան, Հայաստանի Հանրապետությունում ձևավորվել է միգրացիոն գործընթացների կարգավորման պետական կառույց:

Հայաստանի Հանրապետությունում պետության միգրացիոն քաղաքականության կենսագործման առաքելությունը վերապահված է ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայությանը:

Միգրացիոն ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակը առաջին հերթին նրա կարգավիճակն է գործող գործադիր իշխանության համակարգում³: Այսինքն, Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության կարգավիճակը ներկայումս գործող գործադիր իշխանության համակարգում է: Ուստի, միգրացիոն պետական ծառայության վրա, որպես գործադիր մարմնի, դրված է Հայաստանի Հանրապետությունում միգրացիայի ոլորտում վերահսկողության և պետական ծառայությունների մատուցման գործառույթների իրականացումը:

Նման խնդիրները հետևողականորեն կյանքի կոչելու և գործնականում իրականացնելու նախապայմանը՝ Հայաստանում միգրացիոն գործընթացի կարգավորման հիմնական պատասխանատուի, Հայաստանի Հանրապետությունում միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կար-

գավիճակի հստակեցումն է:

Հիշեցնենք, որ «կարգավիճակ» եզրույթը լատինական բառ է, որը նշանակում է իրավական դրություն, վիճակ:

Իրավագիտությունում, իրավական կարգավիճակը բնութագրվում է որպես իրավունքի նորմերով սահմանված սուբյեկտների կեցվածք, իրավունքների և պարտականությունների ամբողջություն: Իրավական կարգավիճակն այնպիսի կատեգորիա է, որն արտացոլում է պետության, հասարակության, առանձին կոլեկտիվների, շրջապատի մարդկանց հետ սուբյեկտի համահավաք կապերը⁵:

Իրավական կարգավիճակի հասկացության բաղադրիչներն են իրավասուբյեկտությունը, օրենքով սահմանված իրավունքները և պարտականությունները, հաստատագրված իրավունքների երաշխավորումը, ինչպես նաև՝ հանձնառությունների և պարտականությունների կատարումից խուսափելու դեպքում՝ օրինազանց անձին պատասխանատվության ենթարկումը:

Իրավունքում առանձնանում են սահմանադրաիրավական կարգավիճակ, վարչաիրավական կարգավիճակ, քաղաքացիական իրավական կարգավիճակ և այլ կատեգորիաները:

Միգրացիոն գործընթացի կարգավորման հիմնախնդիրների կանոնակարգման տեսանկյունից կարևորվում է Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակի որոշումը:

Թերևս անհրաժեշտ է անդրադառնալ վարչական իրավունքի բնորոշմանը: Բաժանում ենք Յու. Ն. Ստարիլովի տեսակետը, ըստ որի. «վարչական իրավունքը՝ իրավունքի բնագավառ է, (իրավական նորմերի համակարգ) որը առաջադրված խնդրի կատարման և պետության պարտականությունների իրականացման նպատակով կանոնավորում է ... հասարակական հարաբերությունները⁶»: Ըստ հեղինակի տեսակետի, գործադիր մարմինների վարչաիրավական կարգավիճակը որոշելիս պետք է ղեկավարվել տվյալ պետության գործող օրենքներով⁷:

Առաջնորդվելով վերը նշված մոտեցմամբ, քննարկենք Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակի հիմնախնդիրները:

Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայությունն իր առաքելությունը իրականացնում է ակտիվորեն համագործակցելով ինչպես Հայաստանի Հանրապետության պետական մարմինների, քաղաքացիական հասարակության, այնպես էլ միջազգային կազմակերպությունների հետ: Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության գոր-

ծունեության կարևոր ուղղություններից է արտերկրների միգրացիոն ծառայությունների հետ աշխատանքային համագործակցության հաստատումը: Արտերկրների գործընկերների մասնակցությամբ պարբերաբար կազմակերպվում են կոնֆերանսներ, միգրացիայի կարգավորման խնդիրների հետ առնչվող գործնական քննարկումներ:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի դեկտեմբերի 17-ի N 1515-Ն որոշման հավելված N 1-ով սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայության կանոնադրությունը (այսուհետ՝ Կանոնադրություն), այդ Կանոնադրության 1-ին կետում ամրագրված է, որ «Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայությունը (այսուհետ՝ ծառայություն) Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության կառավարման ոլորտում գործող պետական մարմին է, որը մշակում և իրականացնում է միգրացիայի բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության քաղաքականությունը», իսկ Կանոնադրության 6-րդ կետի 1-ին և 2-րդ կետերում ամրագրված է. «6. Ծառայության նպատակները և խնդիրներն են՝

1) միգրացիոն գործընթացների պետական կարգավորման քաղաքականության մշակումը և իր իրավասությունների սահմաններում դրա իրականացումը.

2) միգրացիոն գործառույթներ ունեցող մարմինների համակարգում՝ միգրացիոն քաղաքականության և դրա կիրարկումն ապահովող իրավական ակտերի մշակումը»:

Վերոգրյալից ելնելով կարող ենք փաստել, որ ներկայումս Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայությունը Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության կառավարման ոլորտում գործող պետական մարմին է, որը մշակում և իրականացնում է միգրացիայի բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության քաղաքականությունը:

Այժմ քննության ենթարկենք վերոնշյալ՝ միգրացիայի բնագավառի Հայաստանի Հանրապետության կառավարության «քաղաքականության մշակում» և «քաղաքականության իրականացում» եզրույթները:

Քաղաքականությունը (policy) ունի բազմաթիվ չափելիություններ, և հաճախ շատ դժվար է պա-

տասխանել այն հարցին, թե արդյո՞ք առկա են այնպիսի ընդհանուր մեխանիզմներ քաղաքականության մշակման և իրականացման համար՝ եթե համեմատության մեջ վերցնենք պատմական փուլերն (շրջանները) ու բազմաթիվ տարբեր պետությունները՝:

Քաղաքականության մշակումը կրկնվող (լատ. *iterativus*) գործընթաց է, և այն այդպիսին կարևոր է դիտարկել երկու պատճառով՝

ա) կրկնման գործընթացում փորձն ու քաղված դասերը կարող են որպես տեղեկատվություն հեշտությամբ հաշվի առնվել և բարելավել կորոնացման աշխատանքները,

բ) կրկնողությունն օգնում է երկխոսություն վարել քաղաքականության և դրա իրականացման միջև՝ պաշտոնական քաղաքականության մշակման գործընթացից հետո՝:

Ելնելով վերոգրյալից, փորձենք տալ պետական այս կամ այն ոլորտի քաղաքականության մշակում և իրականացում միասնական եզրույթի մեր բնորոշումը:

Պետական կառավարման այս կամ այն ոլորտի քաղաքականության մշակումն ու իրականացումն իրենից ենթադրում է՝ գործադիր իշխանության պետական մարմինների կողմից՝ իրենց գործադիր-կարգադրիչ գործառույթների շրջանակում՝ սահմանադրության, միջազգային պայմանագրերին և գործող օրենսդրությանը համապատասխան, որոշակի ժամանակահատվածի համար հանրային (ներառյալ հասարակական շահերը) շահերից ելնելով, համապատասխան ոլորտի պետական կառավարման ամբողջական համալիր գործընթացն է, որն իրենից ենթադրում է ստույգ ժամանակահատվածում պետական կառավարման համապատասխան ոլորտի փաստացի իրավիճակի գնահատումը, խնդիրներն ու մարտահրավերները և դրանց հաղթահարման (ներառյալ կանխարգելման) ուղիները, ռեսուրսներն ու գործիքակազմը, ինչպես նաև զարգացման հեռանկարներն ու գործիքակազմը:

Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն պետական ծառայության Կանոնադրության 11-րդ կետի 1-ին կետում ամրագրված է, որ ծառայության պետն իր իրավասության սահմաններում օրենքով սահմանված կարգով ընդունում է գերատեսչական իրավական ակտեր, ինչը հակասում է «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետին, ուր սպառիչ կերպով նշված են գերատեսչական ակտեր ընդունող մարմինները, որոնց շարքում ընդգրկված չէ Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն պետական ծառայության պետը և վերջինս կարող է միայն ընդունել ան-

հատական և ներքին (լոկալ) ակտեր՝ ըստ վերոնշյալ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի և 6-րդ հոդվածի համաձայն:

Ելնելով վերոշարադրյալից կարող ենք փաստել, որ Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն պետական ծառայությունը ներկայումս չունի անհրաժեշտ վարչաիրավական գործիքակազմ՝ միգրացիայի բնագավառի Հայաստանի Հանրապետության կառավարության քաղաքականության ոչ՝ մշակման, ոչ՝ էլ իրականացման համար, քանի որ՝

ա) միգրացիոն պետական ծառայությունը գործում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության կառավարման ոլորտում՝ հանդիսանալով դրա մի մասը և բնականաբար ինքնուրույն չէ,

բ) իրականացնում է միգրացիայի բնագավառի քաղաքականության իրեն վերապահված մասը՝ միգրացիոն բնագավառի բազմաթիվ գործառույթներ վերապահված են գործադիր իշխանության պետական այլ մարմինների (ՀՀ ոստիկանություն, ազգային անվտանգության ծառայություն, աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն և այլն) և ծառայությունը վերոնշյալ քաղաքականության իրականացման աշխատանքների կորդինացման փաստացի հնարավորություն չունի,

գ) Միգրացիոն պետական ծառայությունն իրավունք չունի իրեն վերապահված ոլորտի քաղաքականության մշակման գործընթացում նորմատիվ իրավական ակտեր ընդունելու, կամ առանց միջնորդի (նախարարի) դրանց ընդունման նախաձեռնություն ցուցաբերելու, ինչը չի բխում մեր վերոնշյալ պետական կառավարման այս կամ այն ոլորտի քաղաքականության մշակման ու իրականացման բնորոշումից, ինչը փաստում է այն, որ Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայությունը ավելի շատ պետական գործակալություն է՝ հանրությանը պետական բնույթի ծառայություններ մատուցող, քան քաղաքականություն մշակող և իրականացնող գործադիր իշխանության պետական մարմին և այլն:

Միգրացիոն գործընթացների կանոնակարգման արդյունավետությունը պայմանավորված է պետության կողմից վարչաիրավական և տնտեսական լծակների համաչափ կիրառմամբ: Այսինքն, միգրացիան կարգավորող իրավասու մարմինների կողմից այդ գործընթացի վերահսկումը և միգրանտների իրավունքների ու շահերի պաշտպանությունը վերապահված է միգրացիոն ծառայությանը և պայմանավորված է վերջինիս կարգավիճակով:

Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության առաքելության իրականացման հաջողությունը պայմանավորված է նրա իրավասությունների, հանձնառությունների և պարտականությունների պետական մարմինների համակարգում ունեցած դերակատարմամբ: Այլ կերպ ասած, կարևոր է Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակի հստակեցումը:

Ինչպես ժողովրդավարական մյուս երկրներում, Հայաստանում նույնպես, պետական մարմինների իրավական կարգավիճակը որոշվում է պետության սահմանադրությամբ: Նույն կերպ Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակը որոշվում է սահմանադրաիրավական և վարչաիրավական հիմունքներով:

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և կառավարության որոշումներով սահմանվում է Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության պետական և հասարակական դերակատարումը, նրա կողմից լուծվելիք խնդիրները և գործունեության առանցքային ուղղությունները: Միաժամանակ հստակեցվում է այդ գերատեսչական մարմնի ադմինիստրատիվ կառուցվածքը, իրավասության շրջանակները, միգրացիոն ծառայության և նրա աշխատակիցների օրենքի առջև պատասխանատվությունը:

Նույն կերպ, իրավունքի հիման վրա, որոշվում է միգրացիայի գործընթացների կարգավորման ասպարեզում այլ պետությունների հետ Հայաստանի համագործակցության ուղղությունները և գործելակերպը:

Զննարկվող խնդրի տեսանկյունից նպատակային է ճշգրտել պետական մարմնի գործառնության իրավասության շրջանակները: Ըստ Ն.Ի. Գլազունովայի տեսակետի՝ «ցանկացած սոցիալական ինստիտուտի, (երևույթի) ֆունկցիան միջոց է հասարակության մեջ նրա ադապտացման, իր և հասարակության որոշակի պահանջների միջև համապատասխանության ապահովմանը»¹⁰:

Վերը նշված մոտեցումը յուրովի կոնկրետացնում է Յու. Ս. Տիխոմիրովը: Ըստ նրա տեսակետի «ֆունկցիան համապատասխան նպատակին հասնելու բովանդակալից գործունեության տարատեսակ է»¹¹:

Տեսանելի է, որ Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության գործունեության ուղենիշները և նրա կողմից իրականացվող գործառնությունները պայմանավորված են այդ գերատեսչության՝ պետության մեջ ունեցած ադմինիստրատիվ իրավական կարգավիճակով:

Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայությունը գործում է ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության իրավասության ներքո: Համեմատության համար հիշատակենք, որ, ասենք Ռուսաստանի Դաշնությունում, Գազախստանում, Բելառուսում և մի շարք այլ երկրներում միգրացիոն պետական ծառայություններն ընդգրկված են այդ պետությունների ներքին գործերի համակարգում: Ադրբեջանում միգրացիոն ծառայության կարգավիճակը բարձրացված է գործադիր իշխանության մարմնի մակարդակի: Ադրբեջանում միգրացիոն պետական ծառայությունը անմիջականորեն գործում է կառավարության ենթակայության ներքո:

Դիտարկելով վերը նշված պետություններում միգրացիոն պետական ծառայությունների կարգավիճակը, կարելի է հետևություն անել, որ նրանց գործելակերպում գերիշխում է հարկադրանքի և միգրանտների իրավունքների սահմանափակման մեթոդը: Այսինքն ՌԴ-ի, Բելառուսի միգրացիոն ծառայությունները նախընտրում են ոչ թե միգրանտների խորհրդատվության, համոզման կամ աջակցման գործելակերպը, այլ մարդկանց ազատ տեղաշարժի և իրավունքների սահմանափակման մարտավարությունը:

Մեր կողմից կատարված հետազոտությունը ցույց է տալիս, թե ինչպիսի բարդ և բազմաբնույթ գործունեություն է ծավալել Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայությունը: Այդ գերատեսչությունն իր գործունեությունում ղեկավարվում է Հա-

յաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, ինչպես նաև՝ միգրացիայի գործընթացի կարգավորման միջազգային իրավական նորմերով: Վերոգրյալը ընդունելի է, և թույլ է տալիս ասել, որ միգրացիոն իրավունքի էությունն արտահայտվում է օրենսդրորեն ձևակերպված (ամրագրված) միգրացիոն իրավակարգում, որն՝

ա), միգրացիան դիտարկում է պետության կողմից կարգավորվող հասարակական հարաբերություն՝ բացահայտելով այդ ֆենոմենի նորմատիվ-իրավական բովանդակությունը,

բ) սահմանելով դրա իրավական կարգավորման առարկան,

գ) բացահայտելով իրավական կարգավորման սուբյեկտը, որպես մարմինների համակցություն, որոնք պատասխանատու են միգրացիոն գործընթացների պլանավորման (ծրագրման) և կարգավորման համար¹²:

Ամփոփելով վերոշարադրյալը, պետք է փաստենք, որ անհարժեշտ է Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայության վարչաիրավական կարգավիճակի հստակեցում անել, քանի որ ներկայումս Հայաստանի միգրացիոն պետական ծառայությունն ավելի շատ նման է պետական գործակալության, որը հանրությանը պետական ծառայություններ է մատուցում, քան թե ներկայացնում է որպես միգրացիոն ոլորտի պետական կառավարման քաղաքականության մշակման և իրականացման ֆունկցիոնալ կառույց:

¹ Прудникова Т.А. «Миграционные службы как субъект административно-правовых отношений: особенности и содержание закрепления административно-правового статуса», жур. Вестник Московского Университета МВД России, N 5/2013, ст. 192. <http://elibrary.ru/item.asp?id=20159055>
² St' u Usher, Erica (Chief Ed.) for International Organization for Migration, "Essentials of Migration Management. A Guide for Policy Makers and Practitioners." International Organization for Migration (2004).
³ Прудникова Т.А. «Миграционные службы как субъект административно-правовых отношений: особенности и содержание закрепления административно-правового статуса», жур. Вестник Московского Университета МВД России, N 5/2013, ст. 190. <http://elibrary.ru/item.asp?id=20159055>
⁴ Современный словарь иностранных слов. Толкование, словоупотребление, словообразование, этимология, М., Вече, 2006, С. 577.
⁵ Прудникова Т.А., Редкоус В.М., Акимова С.А. «Административно-правовой статус органов исполнительной власти (На примере миграционных служб)», М., Закон и право, 2012, С. 3.
⁶ Стариков Ю.Н. урс общего административного права: В 3 т. Т. 1: История. Наука. Предмет. Нормы. Субъекты. М., 2002. С. 307.
⁷ Նույն տեղում:
⁸ St' u <http://center-yf.ru/data/economy/Vyrobotka-gosudarstvennoi-politiki.php>
⁹ St' u <http://www.fao.org/docrep/014/i1679r/i1679r03.pdf>

¹⁰ Глазунова Н.И. Система государственного управления, учебник для ВУЗ-ов, М., 2002, С. 393.

¹¹ Тихомиров Ю.А. Теория компенсации, М., 2001, С. 170.

¹² Брик А.Д. «Ограничения в миграционном праве в контексте теоретико-правовой интерпретации его сущности» /ЮРИСТЪ – ПРАВОВЕДЪ 2008(6)/ <http://elibrary.ru/item.asp?id=15115179>.

Արտ Այրապետյան

Кандидат юридических наук, доцент

Докторант академии государственного управления РА

ՐԵԶԻՍԵ

Административно-правовой статус государственной миграционной службы РА

В статье комплексно рассматриваются основные вопросы и проблемы, связанные с административно-правовым статусом государственной миграционной службы. В статье также затрагивают вопросы разработки, осуществления политики, а также уточнение и определение концепций государственного управления в разных сферах.

Ключевые слова: административно-правовой статус, юридический статус, разработка и осуществление политики, сфера (круг) компетенции государственного органа.

Ashot Hayrapetyan

PhD in law, Associate professor

Doctoral in the Public Administration

Academy of the Republic of Armenia

SUMMARY

The administrative and legal status of the State Migration Service of the Republic of Armenia

The article deals with the main issues and problems related to the administrative and legal status of the state migration service. In the article author also discussed the issues of clarification and definition of “policy development and implementation” concepts in different spheres of public administration.

Keywords: administrative legal status, legal status, policy development and implementation, sphere of the competence of the state body.